

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomiky

Teze bakalářské práce

Odpadové hospodářství obce

Radka Luxová

© 2015 ČZU v Praze

Souhrn

Bakalářská práce je zaměřena na vývoj odpadového hospodářství obce Vědomice. Cílem této práce je v teoretické rovině charakterizovat odpadové hospodářství obce dle platné legislativy ČR. Zaměřuje se na vývoj a způsob zpoplatnění občanů za produkci odpadu. Následně je hodnoceno množství vyprodukovaných směsných komunálních odpadů a využitelných odpadů. Dále jsou analyzovány získané datové informace v oblasti příjmů a výdajů na odpadové hospodářství vybrané obce. V závěrečné práci je vyhodnocen celkový systém nakládání s odpady v obci a následně posouzen současný a minulý stav. Analýza prokázala, že nový způsob zpoplatnění komunálního odpadu je efektivní. Zpoplatněním občanů za sběrnou nádobu vede občany k motivaci třídění.

Klíčová slova: odpadové hospodářství, komunální odpad, separovaný odpad, příjmy a výdaje obce, sběrný dvůr, skládkování, svoz odpadu, zpoplatnění komunálního odpadu

1. Cíl práce a metodika

1.1 Cíl práce

Cílem bakalářské práce je popsat odpadového hospodářství obce dle platné legislativy ČR a následně analyzovat získané datové informace v oblasti výdajů na odpadové hospodářství vybrané obce a doporučit postup, který zefektivní současný způsob nakládání s komunálním odpadem nebo ponechá stávající způsob jako vyhovující a adekvátní.

1.2. Metodika práce

Metodou pro zpracování bakalářské práce v teoretické části bude s odbornou literaturou, legislativou a elektronickými zdroji. V praktické části budou použity informace získané na základě rozhovorů a elektronické komunikace s pracovníky obecního úřadu a odborníky z oboru. Dále budou použity jimi poskytnuté interní materiály. Práce bude vycházet jak z teoretických poznatků, tak z vlastní zkušenosti a praxe.

Postup

- a) Stanovení cíle
- b) Prostudování odborné literatury, odborných článků, využití internetových zdrojů, studia právních předpisů. V teoretické části bude dále postupováno k vymezení základních právních pojmů a jejich charakteristika. Jde o seznámení s produkcí odpadů od jejich vzniku až po jejich zpracování.
- c) Následně budou porovnány hodnoty produkce nakládání s odpady v členských zemích z dostupných dat EUROSTATu.
- d) Pozornost bude zaměřena na způsob, jak lze stanovit platby za komunální odpad.
- e) Praktická část práce bude zaměřena na problematiku vybrané obce. V této obci nás budou zajímat uplatňované systémy nakládání s komunálním odpadem v současné době v porovnání se stavem minulým.
- f) Využití dat, která budou získána z interních materiálů z OÚ obce Vědomice, řízených rozhovorů s pracovníky obecního úřadu. Praktická část se opírá o aplikaci obecně závazné vyhlášky o platbě za komunální odpad obce Vědomice.
- g) Analýza odpadového hospodářství za sledované období 2004 -2013. Data budou zpracována a vyhodnocena dle vývoje jednotlivých let. Dále budou sumarizována data s vývoji množství vyprodukovaných odpadů občany obce Vědomice.
- h) Na základě analýzy dojde k vyhodnocení finanční náročnosti obce v oblasti odpadového hospodářství a to na základě OÚ obce Vědomice.
- i) Budou zjišťovány důvody, proč se obec rozhodla pro změnu systému. Ekonomická stránka souvisí s nastaveným systémem nakládání odpadu v obci, proto bude účelnější analyzovat finanční stránku této činnosti samostatně. Samostatně budou rozebrány jednotlivé druhy výdajů, tzn. konkrétně jejich vývoj. Dále bude analyzován vývoj příjmů a vyhodnocen konečný výsledek odpadového hospodářství obce.
- j) Kvantifikace výsledků
- k) Doporučení a závěr

Data

- a) Zákonné úpravy odpadového hospodářství zejména: Zákon č.185/2001 Sb., Vyhláška č. 383/2001 Sb., Vyhláška č. 294/2005 Sb., Vyhláška č. 321/2014 Sb.,
- b) Primární literární zdroje, především autorů: Hřebíček Jiří a kol., Slavík Jan a kol., ŠŤASTNÁ, J.
- c) Obecní dokumenty: OZV obce Vědomice
- d) Informace z ústního podání pracovníků OÚ
- e) Internetové zdroje: MŽP, 2005, on-line, Ekokontejnery Pardubice, 2014, online.
- f) Data získaná vlastním pozorováním

Metody

- a) Studium materiálů
- b) Analýzy, komparace
- c) Metoda rozhovorů

2. Výsledky a diskuse

Na základě zjištění v obci Vědomice vyplývá, že malé rezervy jsou v třídění odpadu jak na straně občanů, tak i na straně obce.

Tříděním odpadů lze dosáhnout úspory peněz placených na nakládání s odpady z obecního rozpočtu, protože se jedná o výplaty od EKOKOMu a právě na tyto platby by měl například upozornit titulek v novinách. Informování občanů by bylo možné prostřednictvím místních Vědomických novin nebo webových stránek obce. Titulek v novinách může mít tuto podobu: „**Čím větší množství odpadu je v naší obci vytríděno, tím větší finanční obnos obec obdrží od společnosti EKO-KOM**“ (viz. Kap. č. 4.4. Příjmy obce). Pokud se v kontejnerech na tříděný odpad vyskytuje směsný odpad nebo je odpad natolik znečištěný, že není možné ani jeho dotřídění, je celý obsah kontejneru znehodnocen a musí být s ním naloženo jako se směsným odpadem. Proto je důležité třídít odpady správně! Platba od společnosti EKO-KOM do místního rozpočtu

je příjmem do rozpočtu obce. O to méně pak občan zaplatí za odvoz a uložení komunálního odpadu na skládku.

Výdajová stránka rozpočtu na odpadové hospodářství se týká především vynaložených prostředků na sběr a svoz komunálního odpadu vyprodukovaného občany obce Vědomice a odvozu odpadu ze sběrného dvora.

Obec Vědomice je v dobrém a čistém stavu. Občané se postupně učí správně třídít odpady a využívat funkci sběrného dvora. Kontejnery nejen na využitelné odpady nejsou přeplněny, svozová společnost je v pravidelných intervalech vyváží.

Z údajů obecního úřadu obce Vědomice o organizačním zabezpečení sběru komunálního odpadu vyplynulo, že se obec věnuje této problematice dostatečnou pozornost. Aby občané mohli využitelný odpad třídít, bylo na území obce rozmístěno 7 stanovišť o rozloze 87 m²s počtem 29 kontejnerů a jeden sběrný dvůr o rozloze 395 m², který mohou obyvatelé obce Vědomice využívat od roku 2011. V přepočtu obyvatel za rok 2013 vychází 25 osob na kontejner.

V roce 2014 došlo k dalšímu zlepšení systému sběru separovaného odpadu, byla zvýšena četnost svozu některých komodit. Na některých sběrných místech v obci byly kontejnery přeplněny, zejména kontejnery na plasty a občané tyto odpady nechávali vedle kontejnerů. Rozmístění a stanovení četnosti svozů kontejnerů na tříděný odpad je v kompetenci obce.

V obci Vědomice je hlavním měřítkem pro výpočet platby za komunální odpad je počet a velikost sběrných nádob, které má poplatník k dispozici. Toto měřítko je kombinováno s měřítkem provýpočet platby za komunální odpad a to sice platbou dle frekvence svozu komunálního odpadu. V tomto případě platba za komunální odpad roste s rostoucí frekvencí svozu sběrných nádob, čímž jsou poplatníci motivováni k jeho třídění.

2.1 Závěr

Informace o stavu nakládání s komunálním odpadem se zaměřením na tříděný sběr v obci Vědomice jsem získala od zaměstnanců obecního úřadu.

Obec má poměrně dobře zabezpečen sběr komunálního odpadu. Tento odpad je v pravidelných intervalech odvážen popelářským vozem na skládku odpadů. V případě

brzkého naplnění sběrné nádoby je možné, aby si občané na OÚ zakoupili lístek na odvoz další nádoby nebo pytel. Separovaný odpad občané třídí do barevně odlišených kontejnerů. Ukázalo se, že množství separovaného odpadu roste. Takto vytríděný odpad je na základě potřeb obce vyvážen a následně využit k recyklaci. Na odkládání objemného odpadu, nebezpečného odpadu, bioodpadu a na zpětný odběr elektrozařízení mají občané k dispozici sběrný dvůr. Stavební odpad mohou občané odevzdávat ve sběrném dvoře za úplatu.

V rámci teoretické úvahy by mohlo v budoucnu dojít ke zvýšení platby smluvního poplatku od občanů. Tím by se zvýšily pro obec celkové příjmy na odpadové hospodářství. Náležitosti poplatku upravuje OZV č. 1/2011 v platném znění. Celkový výběr poplatků za sledované období pomalu rostl. Na straně druhé je otázkou, zda by zvýšením smluvního poplatku nevznikly obci pohledávky od občanů. V současné době obec eviduje pouze jednoho neplatiče.

Z komparace hodnot příjmů a výdajů obce na odpadové hospodářství vyplynulo, že současný systém, který je v obci zaveden se jeví jako efektivnější.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Hřebíček Jiří a kol. Integrovaný systém nakládání s odpady na regionální úrovni. 1. Vyd. Brno: LITTERA 2009. 202 s. ISBN 97-80-85763-54-6.

Kuraš, M. Odpadové hospodářství, 1.Vyd. Vodní zdroje ekomonitor s.r.o., Chrudim2008.136 s. ISBN: 978-80-86832-34-0.

Slavík Jan a kol. Poplatkové systémy v obcích – rizika a příležitosti pro odpadové hospodářství. Praha IEEP, Institut pro ekonomickou a ekologickou politiku při Národohospodářské fakultě VŠE Praha 2011. 198 s. ISBN: 978-80-86684-59-8.

ŠŤASTNÁ,J.Kam s nimi: vše o třídění a recyklaci odpadu. 1. Vyd. Česká televize, Edice ČT, Kavčí hory, 140 70 Praha 4, 2007.114 s. ISBN 80-85005-72-7.

Elektronické zdroje

EKO-KOM (2013), a.s., *EKO - KOM* [online]. Praha, 2013 [cit. 2014-02-04]. Dostupné z WWW: <<http://www.ekokom.cz/cz/ostatni/vysledky-systemu/vyrocní-shrnutí>>

Ekokontejnery Pardubice, (2014), [online]. [Citováno: 2015-01-03] Dostupné z <http://ekontejnery.cz/pro-verejnost/abeceda-trideni/42-4-dil-jake-jsou-druhy-kontejner.html>

CENIA (2011) dle databáze EUROSTATu. Druhotná citace: Dostupné z WWW: <http://www.vitejenazemi.cz/cenia/index.php?p=porovnaní_odpadoveho_hospodarstvi_v_cr_a_eu&site=odpady>.

Právní předpisy

Obecně závazná vyhláška obce Vědomice č. 1/2001

Vyhláška č. 381/2001 Sb., Ministerstva životního prostředí ve znění, kterou se stanoví Katalog odpadů, Seznam nebezpečných odpadů a seznamy odpadů a států pro účely vývozu, dovozu a tranzitu odpadů a postup při udělování souhlasu k vývozu, dovozu a tranzitu odpadů (Katalog odpadů)

Vyhláška č. 383/2001 Sb., Ministerstva životního prostředí o podrobnostech nakládání s odpady ve znění pozdějších předpisů, aktuální je: zákon č. 35/2014 Sb. (28. 2. 2014).